

## POSTANOWIENIE

15 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 15 czerwca 2026 r. w Warszawie  
w sprawie z wniosku M.Z.  
z udziałem J.Z. i B.Z.  
o zniesienie współwłasności,  
na skutek skargi kasacyjnej J.Z. i B.Z.  
od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu  
z 2 sierpnia 2024 r., II Ca 3133/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 2 sierpnia 2024 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił apelację uczestników od postanowienia Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z 29 lipca 2022 r. w przedmiocie częściowego zniesienia współwłasności.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, uczestnicy powołali się na przyczynę kasacyjną określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 ust. 4 k.p.c.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Z art. 398<sup>1</sup> § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1

k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156; z 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, Nr 10, poz. 157; z 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, niepubl.; z 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.; z 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, niepubl.). Uzasadnienie oczywistej zasadność skargi nie może więc poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2020 r., II CSK 432/19, niepubl., z 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06; nie publ. i z 18 kwietnia 2012 r., I CSK 520/11, niepubl.).

Przedstawiona przez skarżących argumentacja nie spełnia wskazanych wymagań. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnicy wskazali, że jest ona uzasadniona ze względu na podniesione w skardze zarzuty naruszenia prawa materialnego i przepisów postępowania. Podnieśli, że w związku z brakiem podjęcia przez Sąd Okręgowy inicjatywy dowodowej mającej na celu ustalenie prawidłowego stanu faktycznego sprawy zaskarżone orzeczenie zostało oparte na ustaleniach, które nie posiadają odzwierciedlenia w rzeczywistości. Choć Sąd II instancji ustalił, że są nieprawidłowości w ustaleniu wielkości działek wchodzących w skład podziału, to nie przeprowadzono innych dowodów, które pozwoliłyby na weryfikację innych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy kwestii, takich przykładowo jak skład zabudowy nieruchomości, jej stan techniczny, czy też wartość nieruchomości i poszczególnych udziałów przypadających na uczestników postanowienia. Nie może zaś budzić wątpliwości, że gdyby Sąd II instancji dokonał uwzględnienia zgłoszonych wniosków dowodowych, wówczas przykładowo rozstrzygnięcie o sposobie zniesienia współwłasności oraz wysokości wzajemnych rozliczeń stron z tytułu zniesienia współwłasności miałoby inną treść.

Skarżący nie przedstawili zatem żadnego wywodu, który mógłby przekonywać o wystąpieniu przyczyny kasacyjnej z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Twierdzenie o oparciu orzeczenia na ustaleniach nie posiadających odzwierciedlenia w rzeczywistości wskazuje na niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym kwestionowanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (art. 398<sup>9</sup> § 3 w zw. z art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.) zamiast przekonywać o oczywistej zasadności dopuszczalnych w postępowaniu kasacyjnym zarzutów procesowych. Argumentacja w żaden sposób nie odnosi się również do ujawnionych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia motywów, które zaważyły na oddaleniu zgłoszonego przez skarżących w apelacji wniosku dowodowego. Analiza tych motywów w konfrontacji z argumentacją wniosku nie pozwala przyjąć, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Warto też nadmienić, że oczywistego charakteru nie ma też zarzut naruszenia art. 374 zd. 2 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nierozpoznanie sprawy na rozprawie. Z akt sprawy bowiem wynika, że na posiedzeniu niejawnym doszło do zamknięcia rozprawy i wydania orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną. Rozprawa apelacyjna, na której obie strony zabrały głos, została przeprowadzona 10 stycznia 2024 r. Analiza przebiegu postępowania nie uzasadnia w konsekwencji wniosku o wystąpieniu przyczyny kasacyjnej, którą Sąd Najwyższy zobligowany byłby uwzględnić z urzędu (art. 374 pkt 4 w zw. z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.), okoliczności uzasadniających tego rodzaju przyczynę nie wskazują również sami skarżący.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Roman Trzaskowski

(K.L.)

[SOP]

